

Zero afval NIVEAU 1

GOODPLANET challenges

GOOD TIPS VOOR EEN GESLAAGDE 'ZERO AFVAL'-DAG!

Het doel van de challenge: zo weinig mogelijk afval creëren, door in te spelen op preventie. Bedenken van alternatieven voor verpakkingen van drank en voedsel waarmee we dagelijks te maken hebben.

→ VOOR DE ACTIE:

Kies je actie: individueel of gezamenlijk?

Bepaal ook of je uitdaging geldt voor één of meer maaltijden: enkel tussendoortje? Middagmaal? Hele dag/week?

1. De leerlingen brengen zelf hun drinkfles, boterhamendoos en koekendoosjes mee om verpakkingsafval te vermijden.

Deze optie vraagt de meeste betrokkenheid van de ouders bij de actie. Dat is positief, want het kan hen ook aanzetten tot nadenken over hun consumptiepatroon. Een goede communicatie is wel vereist.

Tip: benadruk "zero afval" om te vermijden dat ouders/kinderen apart verpakte koekjes in de koekendoosjes, of boterhammen in aluminiumfolie in de boterhamendoos, stoppen. Inspireer ouders met gevarieerde verpakkingsvrije tussendoortjes, zoals stukjes (gedroogd) fruit, granen, wortels, enzovoort.

2. De school of organisatie voorziet zelf een gezamenlijk, verpakkingsvrij tussendoortje of maaltijd

Dit kan per klasgroep georganiseerd worden. Deze optie vergt de meeste inzet van de leerkrachten:

- zij kopen zelf het tussendoortje aan (bijvoorbeeld in bulk) en/of
 - ze voorzien de nodige verpakkingsarme inkoop om samen met de leerlingen te koken.
- Optie: zero afval 'potluck', waarbij leerlingen zelf elk een deel van het afvalvrije buffet voorzien. ☑

Tip *i* *pi* *i* *i* *p* *p*

Bereken hoeveel afval we op deze manier samen vermijden! Hoe ga je hiervoor te werk?

- **Normale dag:** start de dag met lege afvalbakken en weeg aan het einde van de dag hoeveel afval de deelnemers op één normale dag maken. Je kan ook het aantal zakken te tellen op het einde van de dag.
- **'Zero afval' dag:** herhaal de meting in dezelfde condities en vergelijk met een normale dag.

Door beide metingen te vergelijken, kan je het percentage vermeden afval op een afvalvrije dag berekenen. Herhaal de meting enkele dagen nadien om na te gaan of de actie een blijvend effect heeft.

***Extra tip* :** organiseer een wedstrijd om de leerlingen te motiveren. Hierbij worden de afvalbakken van elke klas apart gewogen. De klas met het minste afval aan het einde van de dag is de winnaar.

Geef het goede voorbeeld...

- In de leraarskamer bv afwasbare kopjes en bestek, producten in bulk (suiker, thee, koffie, koekjes, ...)
- In de (hand)tas van de leerkrachten: een eigen drinkfles, boterhamendoos, ...

GOODPLANET.be

Met de steun van:

Ken het thema

BEKIJK ONZE ONLINE TOOLBOX. Via de pedagogische fiche, het thematisch dossier, quiz, video's, artikels, ... leer je samen met je leerlingen het thema kennen. Zowel de impact van de productie en de verwerking van afval als mogelijke oplossingen komen aan bod.

Baseer je op het gewogen afval na één normale dag om samen met de klas na te denken over de hoeveelheid geproduceerde verpakking en mogelijke alternatieven hiervoor. Bespreek duidelijk wat een verpakkingsvrije maaltijd of tussendoortje is en wat hierbij de moeilijkheden of beperkingen zijn.

Communiceer en praat erover

Zorg voor duidelijke en eenvoudige instructies. Communiceer deze minstens een week op voorhand:

- **De ouders.** Onze 'geïllustreerde fiche' voor de ouders legt het doel van het project duidelijk uit. Geef dit via de schoolagenda mee aan elke leerling. Ook via infoborden of affiches aan de ingang van de school kan je de nodige informatie verspreiden. Geef zeker ook suggesties voor verpakkingsvrije tussendoortjes, zoals fruit, rauwe groenten, zelf gebakken koekjes, noten, ...
- **Het schoolteam.** Neemt niet iedereen aan de actie deel, laat dan de deelnemende groep bij de andere klassen langsgaan om hun project en de bedoeling uit te leggen.
- **De onderhoudsploeg.** Om een goede vergelijking te kunnen maken tussen de inhoud van de afvalbakken op een normale dag en een 'zero afval' dag is het belangrijk te overleggen met het onderhoudsteam. Een goede gelegenheid om ook bij hen de afvalproblematiek aan te kaarten.

→ DE DAG ZELF

- Amuseer jullie! Maak er een leuke afvalvrije dag van, die leerlingen en leerkrachten aanzet om verder te bouwen aan een afvalvrije school.
- Hield niet iedereen zich aan de afspraken? Zoek een manier om het gecreëerde afval te hergebruiken of maak er een kunstwerk van.
- Tref de nodige voorbereidingen: zet aanwezige automaten uit, voorzie waterkannen en glazen en bied toegang tot waterkraantjes of -fontein.

→ NA DE ACTIE

Praat erover! Deel jullie actie via het schoolkrantje, de website, op je Facebookpagina (en die van ons www.facebook.com/GoodPlanetChallenges/), ...

Vereeuwig de actie met een grote affiche of breng op een andere manier de uitgespaarde hoeveelheid afval in beeld.

Andere 'one day'-acties

- Zoek voorbeelden van overbodige verpakkingen. Schrijf een fotowedstrijd uit voor het vastleggen van de meest absurde verpakking (bijvoorbeeld een gekookt en gepeld ei in plastic verpakking).
- Organiseer een inzameling voor een specifiek type afval. Zo organiseerde een school in Dour in 2016 een inzameling voor schrijfgerei dat ze opstuurden naar een gespecialiseerde recyclagefabriek.
- Organiseer een 'upcycling'-workshop om afval een nieuw leven te geven (bijvoorbeeld een portemonnee uit drankkarton). Op 'Pinterest' vind je heel wat inspiratie.
- Zamel boeken of speelgoed in en organiseer een ruilbeurs.
- Organiseer een opruimactie voor zwerfvuil.